

REFORMÁTUS ÉLET

A SZ.R.K.E. EGYHÁZI LAPJA 2021.NOVEMBER

"Barnabás azonban maga mellé vette, elvezette az apostolokhoz, és elbeszélte nekik, hogyan látta meg az Urat útközben, ..."(Apcsel 9, 27)

A TARTALOMBÓL:

*Többszörös ünnepet
ültek a nagybecskereki
hívek*

A TARTALOMBÓL: Női csendesnap Szabadkán

Várakozás

Sándor Levente

Várja lelkem az Urat,
Ki nekem jó utat mutat.
Az Urat várja a lelkem,
Ki eljön, hogy vezessen.

Lelkem az Urat várjad!
És Őt várva, Őt áldjad!
Mert eljön a nagy Király,
S boldog lesz ki Őrá vár.

Hűségesen várom Őt,
Meváltót és teremtőt.
Ki engem megalkotott,
És cserben sosem hagyott.

Imádság

Mindenható, kegyelmes Istenünk!
Hálaadással állunk meg most is előtted, hogy egészen idáig megtartottál és megkegyelmeztél számunkra. Olyan jó hinni és tudni, hogy kegyelmed nagy, szereteted hosszú és bőszes. Bevalljuk Urunk, hogy ezt szeretjük hallgatni. De ugyanakkor töredelmesen be kell valljuk, hogy nyomorult bűnösök vagyunk és nem érdemlünk Tőled sem kegyelmet, sem szeretetet. Nem érdemeljük meg azt, hogy éljünk. De köszönjük, hogy elküldted a Te Fiadat érettünk és miattunk. Köszönjük, hogy Őerte megkegyelmezel nekünk. Köszönjük, hogy bűnös emberként mégis gyermekeidnek nevezel bennünket és neked szolgálhatunk. Ezért kérünk, hogy mutass helyes irányt és utat a szolgálatban. Taníts minket imádkozni az igazán lényeges és fontos dolgokért, más emberekért. Hiszen olyan sokan vannak körülöttünk is,

akik még nem ismernek. Így imádkozunk családunkért, rokonainkért, ismerőseinkért, hívő és nem hívő embertársainkért szerte a világban. De különösképpen üldözött testvéreinkért, azokért akik minden nap az életüket kockáztatják miattad. Adj nekik erőt, hitet és kitartást, hogy soha semmilyen körülmények között ne tagadják meg Jézus Krisztust a mi drága megváltónkat. Kérünk Érte hallgass meg most is bennünket. Ámen

*Halász Dániel,
lelkipásztor*

TARTALOMJEGYZÉK:

HÁZI ÁHITAT.....	3
AZ IGE MELLETT	10
GYŰLEKEZETEINK ÉLETÉBŐL.....	12
Nagybecskerek.....	12
Szabadka.....	16
Gyermekmisszió.....	18
GONDOLATÉBRESZTŐ.....	19

CIP - Каталогизacija y publikaciji
Библиотека Матице српске, Нови Сад
275

REFORMÁTUS Élet : a Szerbiai Református Keresztény
Egyház hivatalos lapja / felelős főszerkesztő Halász Béla -
1. évf., 1. sz. (1966)- . - Bácsfeketehegy :
Szerbiai Református Keresztény Egyház, 1966- . - Ilustr. ; 30cm

Mesečno
ISSN 2217-7574
COBISS.SR-ID 19120130

Bibliaolvasó kalauz

HÁZI ÁHÍTATOK

2021. NOVEMBER

- 1 **HÉTFŐ•** **MARIANNA** **Zsolt 77**
„Gondolkozom a régi napokon, a hajdani esztendőkön” (6). Emlékezéseinkben nem is a veszteségeink érzése a legfájóbb, hanem az attól való félelem, hogy a boldog napok elmúltával **„Vajon végleg eltaszít az Úr, és kegyelmére többé nem számíthatok?”** (8). A zsoltáros az Úr hajdani nagy csodáira gondolva keres vigasztalást. A mi legerősebb támaszunk Jézus értünk vállalt halálának és feltámadásának csodája. Ebben a hitben felemelt fővel mondjuk: **„Szent a te utad, Istenem!”** (14)
 1Tim 3,14–16
- 2 **KEDD•** **ACHILLES** **Zsolt 78,1–51**
A zsoltár hosszasan sorolja „az Úr dicső tetteit és erejét, csodáit, amelyeket véghezvitt” (4), és ezzel szembeállítja a nép keményszívűségét, hitetlenségét és engedetlenségét, amelyre rendre következik a büntetés is. **„Pedig ő irgalmas, megbocsátja a bűnt, nem akar elpusztítani.”** (38). Az Ő örök életre nevelő kegyelmét láthatjuk abban, hogy noha engedi, hogy megtapasztaljuk bűneink következményét, mégis megment minket a végső pusztulástól.
 1Tim 4,1–5
- 3 **SZERDA•** **GYŐZŐ,** **HUBERT** **Zsolt 78,52–72**
„Azután kiválasztotta szolgáját, Dávidot, és kivette őt a juhaklok közül” (70). Isten elvet és kiválaszt, de ezek a tettei nem egyenértékűek. Izrael tíz törzsének elvetését a nép bűneinek, míg Dávid kiválasztását egyedül Isten kegyelmének tulajdonítja zsoltárunk. Isten eredeti, saját szándéka és tette a kegyelem, és lehetetlen, hogy ezt bármi – akár a nép, vagy a mi magunk bűnei – örökre érvénytelenné tegye.
 1Tim 4,6–11
- 4 **CSÜTÖRTÖK•** **KÁROLY** **Zsolt 79**
„Mi pedig, a te néped, legelődnek nyája, örökké magasztalunk téged” (13). Mai zsoltárunk szerzője már nem akarja megérteni és megmagyarázni a megmagyarázhatatlan szörnyűségeket. Nincsenek világos okok, amelyek ne törpülneek el az Isten nevét ért gyalázathoz képest (10). Ebben a helyzetben a maradék gyülekezet feladata az el nem halkuló könyörgés és magasztalás, mindennek ellenére.
 1Tim 4,12–5,2

- 5
PÉNTEK•
IMRE,
TÉTÉNY
- Zsolt 80**
- „Seregek Istene, **újíts meg bennünket! Ragyogtasd ránk orcádat, hogy megszabaduljunk!**” (8). Nemcsak az összeomlás, hanem népének jelentéktelenné válása is gyalázat Isten nevére. Szabad préda lett a gyönyörű szőlőskert, gúny tárgyává vált Isten népe. A szabadulás akkor következik be, ha újra lelkesítően ragyogónak tudjuk látni a mi Urunkat.
- 1Tim 5,3–16
- 6
SZOMBAT•
LÉNÁRD
- Zsolt 81**
- „**Bárcsak rám hallgatna népem**” (14). Azért nem könnyű meghallani Isten szavát, mert az annyira más, mint amit várnánk (6). A hangos hálaének és imádság segít élesíteni a hallásunkat és a hitünket, hogy rá merjük bízni magunkat az ígéretre: „**Nyisd ki a szádat, és én megtöltöm!**” (11).
- 1Tim 5,17–25
- 7
VASÁRNAP•
REZSŐ,
CSENGE
- Zsolt 82**
- Homályos alkuk és kétes döntések a közéletben (1). Mikor Isten népe előtt elhomályosulnak a célok és értékek, szem elől tévesztjük a küldetésünket (misszióinkat), egyszerre csak a saját történetünkön kívül találjuk magunkat (2–4). Még Isten népe vagyunk, de már az ítéletben állunk (7). Még magunkon viseljük küldetésének külső jegyeit (6), de szolgálatunkra már alkalmatlanok vagyunk (5). Jaj nekünk, ha az érdekek a ránk bízott értékek fölé kerekednek.
- 1Tim 6,1–10
- Imádkozzunk** azokért, akik alkoholfüggőségben szenvednek.
- 8
HÉTFŐ•
ZSOMBOR
- Zsolt 83**
- Izrael népének megrendítő tapasztalata, hogy Isten hallgat (2–3). Különös, hogy amikor Isten jelenléte nem nyilvánvaló, a környezetünkben az is rendező elv (6). A kiszolgáltatottság idején jó, ha látjuk ezt, és így emlékezünk a hit megtapasztalt bizonyítékaira (10–13). Milyen jó volna, ha a mi harcaink, indulataink, csatáink mélyén is az a szándék húzódna, hogy a körülöttünk élők megtudják, hogy egyedül ő az Úr (19).
- 1Tim 6,11–16
- 9
KEDD•
TIVADAR,
SZIBILLA
- Zsolt 84**
- Szeretjük ezt a zsoltárt. Ismerjük a templompad erezeit, köveinek repedéseit. A miénk. De erről a templomról mondta Jézus, hogy kő kövön nem marad. A mai napig helyreállíthatatlanul áll a szeretett templom. Miért? Nehogy az ércbíró bálványainak sorába lépjen, s azt a látszatot keltse, mintha kövek és kézzel csinált értékek megvédhetnének minket. Vajon mit tehetünk, hogy a templom a (pogány) népek szabadítójának hírnöke lehessen?
- 1Tim 6,17–21
- 10
SZERDA•
RÉKA,
ARIEL
- Zsolt 85**
- Gyakori, hogy a hívő ember csak a zsoltáros utolsó, bátorító mondatát akarja meghallani (9) egy drámai folyamat végén (7). Különösen is megrendítő kérdést feszeget a szentíró (6). Értjük-e a prófétát: „Békesség, békesség! – pedig nincs

békesség!” (Jer 8,11). Vajon tudunk-e mit kezdeni azzal, hogy mi is bűnös emberek vagyunk, és ítéletet érdemlünk? Csak ezzel a felismeréssel kezdődhet el a kegyelem útja (10).

2Tim 1,1–7

11

Zsolt 86

CSÜTÖRTÖK• Az ószövetségi ember világképében a földi háború a mennyei küzdelem leképeződése. Egy nép győzelme az adott istenek vagy Isten győzelmét is jelentette. Ennek halvány lenyomatát látjuk ma a világbajnokságokon. Ezért érthető, ha a hűséges embernek győzelmet ad az Isten (2–3). De ő a népek Ura is! Vajon mennyire vesszük komolyan az Írás jövőképét (9)? Vajon van-e olyan üzenetünk a (pogány) népek felé, amely segítségével az igaz Istenhez kerülhetnek közelebb?

2Tim 1,8–14

12

Zsolt 87

PÉNTEK• „Az Úr számba veszi a [pogány] népeket...” (6), ugyanis Isten Nagy Történetének célja, hogy a népek hozzá térjenek. Abrahámot azért küldi, hogy általa nyerjen áldást a föld minden nemzetsége (1Móz 12,3). A pásztor ezeket a népeket választja el, mint juhokat és kecskéket Jézus példázatában (Mt 25,31kk), és szemben a mi bájos narratíváinkkal, tanítvánnyá is a (pogány) népeket kell tenni Jézus parancsa szerint (Mt 28,19). Merjük-e úgy látni Isten Nagy Tervét, hogy ő nem változtatta meg azt?

2Tim 1,15–18

13

Zsolt 88

SZOMBAT• A haldoklás a hit egyik legnagyobb próbatétele. A két világ határán nyilvánvalóvá válnak tévedéseink, hamis elképzeléseink, hitéletünk csillogóan üres bizonytalansága. A haldoklásban egyre magányosabbá válunk, s lefoszlanak rólunk a korábban mindent felülíró valóságaink. Végül már csak arra van lehetőségünk, hogy valaki még fogja a kezünket. Az indulni készülő belső világában a hit szép hazugságait egyre erőteljesebben felülírja az őszinteség drámai kérdése: „Beszélnek-e a sírban szeretetedről, hűségedről az enyészet helyén?” (12). A hívő ember örömhíre az egyértelmű válasz: igen, beszélnek.

2Tim 2,1–13

14

Zsolt 89

VASÁRNAP• Ez a királyzsoltár magával ragad, bevon a mennyeiek imádatába, a boldog nép ujjongásába. Zeng Isten örök szövetségéről, kegyelméről. A prófétai kijelentés szakaszaiban a menny Királya veszi át a dallamot. Az ő bizonyosságának tanúi vagyunk: Dávid kiválasztásáról, az örök szeretetét, hűségét hordozó szövetségen át, a népektől gyalázatot elszenvető fölkenntje, a Messiás sorsáig. A zsoltár csúcspontja az, amikor az Úr Dávid szájába adja ezt a vallomást: „Így nevez majd engem: Atyám vagy, én Istenem, szabadító kősziklám!” (27). Számunkra is legyen ez örök életre szóló, boldog bizonyosság!

2Tim 2,14–18

Imádkozzunk: Mennyei Atyánk, segíts, hogy úgy ragyogjon a mi világosságunk az emberek előtt, hogy lássák jó cselekedeteinket, és dicsőítsenek téged!

15
HÉTFŐ•
ALBERT,
LIPÓT

Zsolt 90

Mózes közbenjáró imádsága súlyos üzenetet hordoz, mégis azonosulni tudunk vele. A kémek kiküldése óta (4Móz 13) a csodák sorozatát átélt nép már nem hisz Isten ígéletében. Az élet értelmetlen körjáratá (3), a pusztá temetővé válik (7). Mózes előbb a maga, most népe bűnéért járja a pusztát. A negyven évnyi vándorút végén a honfoglaló új nemzedékért közbenjárásra van szükség! Bűnbánat (8–11), életrendezés (12), Isten naponta kiáradó kegyelme (14) nélkül még ők se mehetnek be az ígélet földjére! **„Taníts úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!”** (12). Erre van szükségünk ma is!

2Tim 2,19–26

16
KEDD•
ÖDÖN,
EDMOND

Zsolt 91

Az első emberpár az Úrral való személyes közösséget, biztonságot a bűn miatt elveszítette. Azóta minden nemzedék átél csapdahelyzeteket (3), járványokat (6), háborúkat (5), csapásokat (10). Felséges és mindenható, aki mindezekből ki tud menteni (1.9). A megmentés a vele való közösségben, az ő megismerése által lesz nyilvánvalóvá. **„Mivel ragaszkodik hozzám, megmentem őt, oltalmazom, mert ismeri nevemet”** (14). Ezt a zsoltárt minden élethelyzetben énekelhetem (15), teljes hittel imádkozhatom, Szabadítómban és szabadításában gyönyörködve (16).

2Tim 3,1–9

17
SZERDA•
HORTENZIA,
GERGŐ

Zsolt 92

Az Úr szerinti ünneplés bátorító példája ez az ének. Hálát adni mindenért, zengeni neve dicséretét (1). Imádóit megtanítja a dicséretre: szeretetét reggel, hűségét este hirdetni (3). Örvendezni tettein (5), gondolatait hallani és befogadni (6). Így az ünnepi találkozás áldása sem marad el: erőssé tettél, és friss olajjal kentél meg engem (11). Kihat a hétköznapokra: az igaz virul, magasra nő (13). Hatással van jövőjére: az Úr házában van elültetve (14), „zöldell” és bizonyágot tesz: **„igaz az Úr, kösziklám ő...”** (15) Istenünk ünnepeinken is vár a velünk való találkozásra!

2Tim 3,10–17

18
CSÜTÖRTÖK•
JENŐ

Zsolt 93

Ósi himnusz, gazdag tartalommal. Az Úr méltóságáról, páratlan hatalmáról (1), az egész teremtettségre kiterjedő uralmáról (2) zeng az ének. A jelenvalóság természeti és szellemi áradatai hiábavalóan morajlanak, visszahullanak (3–4). Sokatmondó: **„Amit megmondasz, igen megbízható”** (5). Templomát, a házához tartozókat pedig „...szentség ékesíti időtlen időig”. Ha az örök életet Jézus Krisztusban való hit által elfogadjuk, úgy miénk is lehet ez a bizonyág!

2Tim 4,1–5

19
PÉNTEK•
ERZSÉBET,
ZSÓKA

Zsolt 94

Isten ítélete igazságot teremt. Fájdalmas tény: a bűn benne van a mindennapjainkban (2–7). Nem szeretjük hallani, hogy van büntetés is. Ugyanakkor Isten intelmei bűnbánatot, megtérést eredményeznek (8). „Hiszen ő tanítja ismeretre az embert!” (10). **Mert „boldog az az ember, akit te megfenyítesz, Uram, és megtanítasz törvényedre, hogy megóvd a rossz napoktól...”** (12). Ennek nyomán a kegyelem vigasztalása: „Nem taszítja el népét az Úr, nem hagyja el örökségét!” (14).

2Tim 4,6–8

20
SZOMBAT•
JOLÁN

Zsolt 95

Elhívásunk az örök imádásra szól. Az első hívás a megváltottak hálaéneke, ujjongó öröme a megváltásért, a szabadító Kősziklának szól (1). A második azoké, akik tulajdon nyájaként előtte élnek és imádják őt; itt és örökké (6–7). Intelem: a megkeményített és tévelygő szív nem ismeri az Úr útjait, ez akadály lehet, hogy az örök imádat helyére bemenjünk (8–11). Akik pedig az Úr Jézuséi, lélekben és igazságban fogják az Atyát imádni (Jn 4,24). **„Jöjjetek, örvendezzünk az Úr előtt...”** (1).

2Tim 4,9–22

21
VASÁRNAP•
OLIVÉR

Zsolt 96

„...jöjjetek udvaraiba! Boruljatok le az Úr előtt...” (8–9). Ez egy igazi vasárnapi zsoltár! Az egyetlen igaz Isten jelenlétébe, népének közösségébe hív. Lehet egy ilyen hívó szóra nem cselekedni, nem ünneplőbe öltözni, és nem elindulni az Úr házába? Ott alázatos szívvel leborulni előtte, hallgatni az ő igéjét, majd pedig bizonyosságot tenni a népek előtt az örömhírről. Erre hív ma téged is az egész föld királya, gyere velem együtt az ő színe elé!

Jak 1,1–8

Imádkozzunk örökkévalóság vasárnapján, a gyászt hordozók vigasztalódásáért, a Krisztusban megkapott örök életünk bizonyosságáért.

22
HÉTFŐ•
CECÍLIA

Zsolt 97

„Uralkodik az Úr! Vigadjon a föld, örüljön a sok sziget!” (1). Hogyan örülhetnék annak, ha valaki rajtam akar uralkodni? Azok az uralmak, amelyeket világunkban megtapasztalunk, inkább elszomorítanak bennünket. Itt is félelmetes jelenésekről olvashatunk, de vajon ki az az Úr, aki ezek mögött van? Az, aki az igazságát a Megváltóként közénk küldött Fia által tette nyilvánvalóvá! Aki által felszabadultunk szeretni az Urat.

Jak 1,9–18

23
KEDD•
KELEMEN,
KLEMENTINA

Zsolt 98

„Ujjongjatok az Úr előtt az egész földön! Örvendezve vigadjatok, zsoltárt énekeljete!” (4). A feleségem gyakran énekel, még konyhai munkák közben is. Nem munkadal ez, hanem hálaadás, az Úr dicsőítése, munka közben is, bármikor. Az ő szabadításáért, hűségéért, szeretetéért. Mert nem csak a templomban, istentisztelet alkalmával van okom dicsérni őt, hanem az egész földön, bárhol. Dicsérjük együtt mindnyájan ma is, mert csodákat tett!

Jak 1,19–27

- 24 SZERDA•
EMMA **Zsolt 99**
„**Te állapítod meg, mi a helyes, te szolgáltatasz Jákóbnak jogot és igazságot**” (4). Nem könnyű kimondani, hogy nem feltétlenül nálam van az igazság és a jogaim meghatározásának lehetősége. Mózes, Áron, Sámuel, Isten népe, amikor alázattal kérte és engedelmesen követte Isten kijelentéseit, mindig helyes úton járt. Téged ma merre hív, miben adsz igazat neki, mihez van joga a te életed felett?
Jak 2,1–13
- 25 CSÜTÖRTÖK•
KATALIN,
KATINKA **Zsolt 100**
„**Szolgáljatok az Úrnak örömmel, vigadozva járuljatok színe elé!**” (2). A szolgálat végzése sok kreativitást igényel, főleg, ha szeretném örömmel végezni. A kreativitásban mégsem én vagyok az első, hanem az én Uram, aki sokféle módon tud alkalmassá tenni a sokféle szolgálatra. Nekünk azért lehet örömünk, mert nem tétlenségre kaptuk a megváltásunkat, hanem az általa nekünk előkészített küldetésünkre.
Jak 2,14–26
- 26 PÉNTEK•
VIRÁG **Zsolt 101**
„**A csalárd szív távol áll tőlem, tudni sem akarok a gonoszságról**” (4). Őszintén vizsgálva magam – hogyan is lehetne másként Isten előtti csendemben –, nagyon messze állok ezektől a szavaktól. Tökéletes út, tökéletes szív, széthúzás, nagyravágyás, kevélység nélkül. Én nem, csak a bennem lakó Krisztus, akihez formálódnom, akihez igazodnom kell ma is! Őérette hűséges hozzánk az Atya nemzedékről nemzedékre.
Jak 3,1–12
- 27 SZOMBAT•
VIRGIL **Zsolt 102**
„**Hallgasd meg, Uram, imádságomat, jusson hozzád kiáltásom!**” (2). Hall engem Isten? Igen, csak kezdj el beszélni hozzá! Lehet, hogy először csak a panaszod, fájdalmad, bánatod jön elő, de ha neki mondd el, ő válaszol. Egyszer csak ő kap több helyet az imádságodban. „**De te, Uram...**” (13) – és ő lesz az imádságod cselekvő alanya. Aki örök, aki kegyelmez, aki törődik, meghall és megszabadít. Akinek a színe előtt telhet életed és fiaid élete, látó- és hallótávolságban.
Jak 3,13–18
- 28 ADVENT 1.
VASÁRNAPJA•
STEFÁNIA **Zsolt 103**
Dávid miért biztatja a lelkét, hogy dicsérni tudja Istent? Mert tudja, hogy Istenhez illik a dicséret, és minden más is őt dicséri: angyalai, teremtményei (20–22). Az én lemaradásom, hallgatásom nem teszi Istent kisebbé. „Isten dicsősége az olyan ember, aki tele van léttel” (Irenaeus), aki ragyog a boldogságtól, ereje teljében van. Dávid arra vágyik, hogy megteljen belül a lelke valami igazán jóval, széppel, aminek őszintén örül. Mit tesz ezért? Olvassa a Bibliáját (8; 2Móz 34,6–7), és emlékezik! Amikor hálásak vagyunk Istennek, helyreáll a rend, és ennek nyomán gyógyul, formálódik az életünk.
Jak 4,1–6

Imádkozzunk a HIV-fertőzöttekért világszerte.

29
HÉTFŐ•
TAKSONY

Zsolt 104
Szinte odavisz bennünket ez a zsoltár Isten mellé, és a szemünk láttára mozdul, zsendül az élet a megfilmesített teremtésben (1Móz 1): csupa költészet, gyönyörködtető művészi ének. Minden teremtmény Isten kezében van, az ő gondoskodásából él. Hatalma párosul szépséggel, kreativitással és jósággal. Milyen jó, hogy ilyen Istenünk van! Áldjad, én lelkem, az Urat!

Jak 4,7–10

30
KEDD•
ANDRÁS

Zsolt 105
Izrael csodáinak történetét eleveníti fel ez a zsoltár Ábrahámától a Sínai-hegyhez való érkezésig (1Móz 12–2Móz 19). Ábrahám utódaiként a késői zsoltáreklóket összeköti, erőteljes képeivel belemeríti a régi eseményekbe, akik Isten szövetségeseiként mindezeknek a csodáknak a kedvezményezettjei is egyben. Az Úr jósága és ereje hódolatra, tiszteletre és gyönyörködésre hívja a szívünket. A mi Atyánk és Istenünk is ez a nagy és erős Isten, mert a Fiú a történelem Ura családjának részesévé tett minket!

Jak 4,11–12

RÁDIÓS ISTENTISZTELET

Értesítjük testvéreinket, hogy református istentiszteletünket 2021. november 28-án közvetíti az Újvidéki Rádió. Vallási műsorunk ultrarövid hullámon, vasárnap reggel 8:05 -kor a **90,5/92,5 MHz**-en hallható.

A Szerbiai Református Keresztyén Egyház honlapja: www.reformatusok.rs

---

AZ IGE MELLETT

Saul megtérése III.

“Néhány napig még együtt maradt a tanítványokkal, akik Damaszkuszban voltak. Azonnal hirdette a zsinagógákban Jézust, hogy ő az Isten Fia. Mindazok pedig, akik hallgatták, csodálkoztak és megjegyezték: »Nem ez az, aki Jeruzsálemben vesztére tört azoknak, akik ezt a nevet segítségül hívták, és ide is azért jött, hogy megkötözve elhurcolja őket a főpapokhoz?« Saul azonban mind nagyobb erővel lépett fel, zavarba hozta a damaszkuszi zsidókat, és bizonyította előttük, hogy Jézus a Krisztus.

Jó néhány nap múlva a zsidók megállapodtak, hogy megölik őt. De Saul tudomást szerzett ármánykodásukról. Azok még a kapukat is őrizték éjjel-nappal, hogy megöljék őt. A tanítványok azonban éjjel fogták őt, és kimenekítették a falon át, leeresztve őt egy kosárban.

Mikor így Jeruzsálembé érkezett, a tanítványokhoz akart csatlakozni, de mindnyájan félték tőle, mert nem hitték, hogy tanítvány. Barnabás azonban maga mellé vette, elvezette az apostolokhoz, és elbeszélte nekik, hogyan látta meg az Urat útközben, hogyan beszélt vele, és hogy milyen bátran tevékenykedett Damaszkuszban Jézus nevében. Velük volt, járt-kelt Jeruzsálemben, és bátran tevékenykedett az Úr nevében. Beszélt a pogányokhoz is, és vitatkozott a görögökkel, de azok az életére törtek. Mikor a testvérek értesültek erről, lekísérték őt Cézareába, és elküldték Tarzusba.” (ApCsel 9,19b-30)

Lukács itt sűríti az eseményeket. Nem a lényegre, nem is az időrendi sorrendre törekszik, hanem a legfontosabbakat emeli ki Pál keresztyén életének első éveiből. Érdeemes megnéznünk a Galatákhöz írott levél első fejezetét, ott ugyanis Pál részletesen foglalkozik a mögötte lévő útszakasszal. „De, amikor úgy tetszett annak, aki engem anyám méhétől fogva kiválasztott, és kegyelme által elhívott, hogy kinyilatkoztassa fiát én bennem, hogy hirdessem őt a pogányok között....Nem is mentem fel Jeruzsálembé azokhoz, akik előttem lettek apostolokká, hanem azonnal elmentem Arábiába, aztán ismét visszatértem Damaszkuszba. Majd három esztendő múlva felmentem Jeruzsálembé, hogy meglátogassam Kéfiást és nála maradtam tizenöt napig.” (Gal 1,15-18). A Feltámadott Jézus megjelenésével együtt kapja Pál a megbízást, hogy a pogányok között hirdesse az evangéliumot (v.ö. ApCsel 9,15). Már Arábiában, a nabateusok vidékén – ez a mai Jordánia – való tartózkodása nem zsidók között végzett missziói munkát jelentette. Nyilvánvalóan azt a célt szolgálja, hogy Pál Jeruzsálemtől való függetlenségét biztosítsa.

Itt a Cselekedetek könyvében viszont Pál első szárnypróbálkozásával találkozunk, amikor

még „Néhány napig együtt volt a damaszkuszi tanítványokkal, és azonnal hirdetni kezdte Jézusról, hogy ő az Isten Fia” (19b-20). Látjuk, hogy a megtérés és a megkeresztelkedés után, hogyan kezdi el a munkáját. Nagyon jól tudja, hogy a keresztyénség nem valami privát dolog csupán, hanem a Messiás a gyülekezet megváltója. Ezért keresi ő is a gyülekezetet. Tudja, hogy az üzenetet tovább kell adni, ezt nem csak elméletben tudja, hanem azonnal hirdetni kezdte Jézust a zsinagógában. Tudta, hogy Jézus szolgálatra hívta el. Későbbi levelében is így ír: „Ezért tehát, mivel ilyen szolgálatban állunk, minthogy irgalmat nyertünk, nem csüggedünk el...” (2 Kor 4,1). Ezért, mint egy Herold hirdeti Jézusról, hogy Ő az Isten Fia. Viszont az emberek nagyon jól tudják, hogy ki volt Saul. S nem élték át vele együtt megtérését, éppen ezért: „Amikor pedig már néhány nap eltelt, a zsidók elhatározták, hogy végeznek vele” (23.v.). Hisz’ mindannyian ugyanilyen döbbenettel fogadnák az egykori NDK területén, ha egy ismert stási főember, vagy Románia területén egy volt sekuritaté tiszt ma azt kezdené hirdetni, ami ellen eddig hadakozott. Az emberek megtérését, megváltozását a világ csak nagyon nehezen tudja elfogadni.

„Saulnak azonban tudomására jutott a merénylet”(24.v.) S a gyülekezetben a testvérekhez fordult, akik „éjjel a városfalon lebocsátották egy kosárban”(28.).De, amikor megérkezik Jeruzsálembe, ott is mindenki félt tőle, „mert nem hitték, hogy tanítvány”(26.v.). Az emberek azt hiszik, hogy csak báránybőrbe bújt farkassal találkoznak. De milyen jó, hogy itt is van valaki, aki elhiszi, hogy Saul megtért. Noha a többség félt tőle, de Barnabás „maga mellé vette, elvitte az apostolokhoz, és elmondta nekik, hogy látta az Urat az úton és, hogy beszélt vele és milyen nyíltan szólt Damaszkuszban Jézus nevében”(27.v.). Tehát Barnabás volt az az ember, aki lehetőséget biztosított Saulnak, hogy Pálként elkezdje a munkáját Jeruzsálemben. Így fogadják be az apostolok. Legyen előttünk Barnabás példája és segítsük azokat az embereket, akik valami miatt letértek a helyes útról, hogy visszataláljanak. Segítsük azokat, akik most ismerkedtek meg Jézus Krisztussal, s nehezen találnak otthonra a gyülekezetben. Adjunk nekik egy esélyt. Fogadjuk be őket, engedjük, hogy velünk járjanak. Ne feledjük, hogy keresztyénnek lenni ma is annyi, hogy minden „de és ha „nélkül elfogadjuk és segítjük a másik embert a krisztusi életre. Még rágondolni is rossz mi lett volna, ha

nem áll a Krisztus által kiválasztott Saul mellé Anániás és később Jeruzsálemben Barnabás. Nekünk is ilyen óriási felelősségünk van ma egy-egy emberért! Amint egy énekünk mondja” Egy lélekért se érjen vádja téged, / Hogy te miattad nem látta meg Őt...”(RÉ 397/5.v.).

A napokban hallottam valakiről, akinek nagyon boldog gyermekora volt. Semmi nem hiányzott az életéből. Megkapott mindent, amire csak feltátotta a száját. Az iskoláit is kitüntetéssel végezte. Orvos lett, aztán megismerkedett a droggal. A barátok, a környezete, teljesen hatalmába kerítette. Nem tudott szabadulni tőlük. Tiszta perceiben vágyott az igazi életre. Így találkozott Jézussal. Aki ismét szilárd talajt adott lábainak. Nem lett híres orvos, de egy kis körzetet ellátott, s arról ma is boldogan beszél, hogy Jézus által talált vissza a normális emberi életbe.

Lássuk meg, vegyük észre ma is mi is azokat az embereket, akik csak egy jó szóra, igaz emberi kapcsolatra várnak. Legyünk mi számukra az igazi útmutató a keskeny út felé!

Dr. Sándor Endre (†)
lelkipásztor

GYÜLEKEZETEINK ÉLETÉBŐL

NAGYBECSKEREK

Vujin Gyenge-
Szlifka Tilda
lelkipásztor

Többszörös ünnepet ültek a nagybecskereki hívek

130 ÉVES A NAGYBECSKEREKI REFORMÁTUS

EGYHÁZKÖZSÉG TEMPLOMA

A Nagybecskereki Református Egyházközség hívei augusztus 28-án többszörös ünnepet tartottak. Megemlékeztek arról, hogy 1845. augusztus 31-én, 176 évvel ezelőtt alakult meg az egyházközség, valamint arról, hogy 130 évvel ezelőtt, 1891. augusztus 30-án tartották meg a templomszentelési istentiszteletet.

A Magyar Kormány, a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkárság által meghirdetett **Nemzeti Újrakezdési Program II.** (2021.) című pályázati kiírásra a Nagybecskereki Református Egyház által benyújtott támogatási kérelmét

pozitívan bírálta el a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. a „130 éves a templomunk!” című pályázatot, melynek keretében 500 000 forint összegű, vissza nem térítendő támogatás odaítélésével járult hozzá az ünnepség megszervezéséhez.

Az ünnepség keretében lelkészbeiktatást is tartottak. Vujin Gyenge-Szlifka Tilda lelkésznőt iktatták be a Nagybecskereki Református Egyházközség lelkészi szolgálatába, aki az ünnepi istentisztelet után egy rövid történelmi visszatekintőt tartott a gyülekezet múltjáról és a templomépítésről. Az alábbiakban erről lehet olvasni.

A Nagybecskereki Református Egyházközség múltja

A Nagybecskereki Református Egyházközség életét három szakaszra lehet osztani:

1. A kezdeti időszak:

Az egyházközség történelme valamikor az 1551-es év elején kezdődött. Nem hivatalos adatok és feltételezések szerint az első Nagybecskereki református gyülekezetet **Szegedi Kis István** reformátor alapíthatta. E kisszámú gyülekezet első protestáns lelkésze **Nyereghgyártó János** volt. Róla nincs döntő bizonyíték, hogy valójában a református vagy az evangélikus valláshoz tartozott volna, viszont arról igen, hogy ő Szegedi Kis István tanítványa volt, aki református prédikátor és tanár volt 1549-től Temesváron.

Erről a korról nem maradt fenn írásos feljegyzés, mert a török pusztítás minden nyomot eltörölt. Ugyanis 1551. szept. 15-21 között **Szokoli Mehmet pasa** 80 000 fős seregével Csúrognál átkelt a Tiszán és elfoglalta Törökbecsét, majd Nagybecskereket.

2. A megalakulása és hanyatlása:

A XVIII. század végén kezdték el ezt a pusztá vidéket betelepíteni. A kezdeti időszakban főként német evangélikusok telepedtek le erre a vidékre, de feltételezhető, hogy magyar reformátusok is csatlakoztak a telepesekhez. Az evangélikusok rövid időn belül egyházat alapítottak, viszont a reformátusoknak erre még egy ideig várniuk kellett. Csekély létszámuk miatt 1820-tól az evangélikus egyházba jártak és ott látogatták az istentiszteleti alkalmakat.

A nagybecskereki reformátusok 1840. május 3-án azzal a kéréssel fordultak az Evangélikus egyházhoz, hogy egyesítsék a két felekezetet, mivel nekik nem volt sem lelkészük, sem templomuk, és szerettek volna valakihez tartozni. Az evangélikusok a reformátusok kérését elutasították és a következő választ adták: - **Ezután is keresztyéni türelemmel fogunk a reformátusok iránt viseltetni s az egyházi terhek arányos hordozásáért megengedjük azt, hogy a reformátusok templomunkat látogathassák.**” A megmaradt iratok szerint ez az elutasító válasz indította a becskerekeli reformátusokat arra, hogy **„független református egyházat alkossunk s abba református lelkészt helyezünk be.”**

Még abban az évben, **1840. aug. 1-től** kezdett közöttük szolgálni Ecsedy János református lelkész, Nagybecskerek első református lelkésze, akinek feladata a romokban fekvő egyházközség megszervezése volt. Szolgálatának 5. évében, **1845. augusztus 31-én** megalapították az egyházközséget. (Az évben, Nagybecskereken és környékén, 103 református család élt 267 lélekkel.)

A Magyar Kincstár adományként telket biztosított templom és parókia építésére, valamint temető létesítésére, továbbá 32 hold földet ajándékozott az egyházközség fenntartására. Sajnos az építkezés megvalósítását az 1848-as szabadságharc akadályozta meg, majd 1852-ben az egyházat is feloszlatták.

3. Az ébredés időszaka:

Az egyház feloszlása után 10 évre, 1862-ben **Szathmáry Sámuel**, „gondnok” szívében ismét megszületett a közösség (újra)szervezésének gondolata. Kezdeményezése sikerekkel járt és már 1863-ban alakultnak nyilvánították a **„nagybecskereki helvét hitvallású egyházközséget”**. Majd csak **1865. március 25-én** alakult meg az első (16 tagú) presbitérium, amelynek élére **Vécsey Istvánt** választották egyházi főgondnokká.

A gyülekezeti élet fellendülése még ugyanazon év végétől következett be, amikor 1865. decemberében megérkezett a gyülekezet második lelkipásztortanítója Balogh István személyében. Ezt a lelkészt is egy romos paplak várta. Miután megrendezte

a nádfedeles parókiát, belekezdett a forradalom előtt megígért templom-, temetőtelkek és a pénz megszerzésébe.

A gyülekezet harmadik lelkipásztorát, **Szalay Józsefet** is ez a kis nádfedeles ház fogadta **1880. dec.19.-én**. Ő merész tervbe bocsátkozott: templomot és új parókiát akart építeni. Tervének megvalósítását Istenre bízva körbejárta a Kárpát-medence református gyülekezeteit vendég- és vándorprédikátorként, hogy adományokat gyűjtsön az építkezésre. Tíz év alatt mintegy 200 községben prédikált és hirdette, hogy templomot és parókiát szeretne építeni, de nincs miből! Ezek az évek folyamán sok megpróbáltatás érte, de sok örömben is lehetett része. Végre meglett a szükséges összeg és nekiláthattak az építkezésnek. Legelőször a parókiát építették fel (135 évvel ezelőtt) **1886.okt.24-ére**, majd **1891. augusztus 30-ára** az új neogótikus stílusban épült templomot is, amelyet Zaboreszky Ferenc tervezte és Vaskovich Antal építette. Általános népünnepély övezte a templom ünnepélyes átadását, mely épület azóta is

Nagybecskerek város egyik büszkesége.

Szalay József lelkész 1917. október 29-én hunyt el és Becskereken lett eltemetve a Református temetőben.

A templomtorony oldalán lévő két márványtábla halvány betűi még őrzik e nagy esemény emlékét a következő szöveggel: *„I Ferenc József ap. Király a magyar nemzet külföldi híveink együttes áldozat készségéből épült SZALAY JÓZSEF lelkészisége alatt 1889-1891. Áldjad én lelkem az Urat! Éljen a Király!”* valamint *„I.Ferenc József ap. Király és Nagybecskerek kv:r:t: város által kegyesen adományozott telken VÉCSEY ISTVÁN 25 évi főgondnoksága alatt. Tervezte ZABORESZKY FERENCZ, Építette VASKOVICH ANTAL. Hála legyen Istennek!”*

SZABADKA

Női csendesnap

Harangozó Gyöngyi
diakonissza

“Maradjatok meg az én szeretetemben” (Jn 15,9)

Hálás a szívem, mert október 16-án, Szabadkán női csendesnapra gyűlhettünk össze. Hetvenen voltunk együtt. A nap témája a megmaradás és megtartás volt. Vujin Gyenge Szlifka Tilda, nagybecskereki lelkész a Luk. 9, 57-62 ige alapján szolgált. Hangsúlyozta, hogy ne csak időnkénti fellángolás legyen a hívő életünk hanem elhatározás. Ezt követően a Nőszövetség elnöke, Dr. Svébisné Juhász Márta a Nőszövetség történetét vázolta fel a megalakulásától napjainkig.

Hangsúlyozta a szolgálat fontosságát valamint a jelen pandémia idején felmerülő problémákat is felvázolta. Ilyen problémák a bizalmatlanság, a bizonytalanság és a magány. Fontos a lelki megerősödés. Ez pedig az imádkozás, a misszió, a diakónia, a közösségbe való járás által valósulhat meg. Gilicze Erzsébet, szentesi lelkész, a mai világban felmerülő gondokról beszélt. Sajnos külföldön sok templom nem tölti be rendeltetését, ehelyett más célokra használják. Figyelmeztetett

arra is, hogy mennyire fontos, hogy a részre álljunk, kitartóan imádkozzunk és hordozzuk a gyengék terhét, az elesetteket. A megmaradás viszont nem csak rajtunk áll. Isten az, aki megtart. Szabó Zsuzsa, nyugalmazott kecskeméti lelkész nő tartotta a záró áhítatot, aki Isten ígéjén keresztül arra biztatott, hogy maradjunk meg a hitben és

bátran szolgáljunk. Ezután ebéd következett, mely alkalmat adott arra, hogy beszélgessünk, társalogjunk. Áldott találkozás, hitépítő együttlét volt. Újra bebizonyosodott, hogy lelkünk szomjazza a közösség meghitt légkörét.

GYERMEKMISSZIÓ

Közösségre teremtve

Halász Renáta
pedagógus,
Gyermekmisszió

„Minden időben szeret a barát, de testvérré válik a nyomorúság idején.”

Péld. 17,17

Az elmúlt évek folyamán észrevettük, hogy mennyire fontos a személyes találkozás, a baráti, testvéri közösség. Isten úgy teremtett bennünket, hogy szükségünk van egymásra. Szükségünk van a másik ember szeretetére, vigasztalására, bátorítására. Legközelebbi szeretteink közé tartoznak családtagjaink, majd rokonságunk, barátaink. Fontos a velük eltöltött értékes és minőségi idő.

Szolgálataink során ma is tapasztaljuk, mennyire szükségünk van a közösségre. A Gyermekmisszió keretén belül közösségben szolgálhatunk gyermekek, ifjak és felnőttek felé. Hálásak vagyunk a nő és férfi testvérekért, akik imádságban mellettünk állnak és bátorítanak, tanácsolnak. Ezekről a közösségi alkalmakról szeretnék pár bátorító gondolatot megosztani, amivel minket is megajándékoz Isten hetenként.

Ahogy a mondás tartja, a megosztott öröm, dupla öröm. Ugyanígy a kimondott és megosztott teher, probléma is könnyebbé válik, ha többen hordozzuk. Különbözőek vagyunk, teherbírásunk, lehetőségeink is különbözőek, ezért tudunk segítőtársai lenni a másik embernek. Erőnk másokkal együtt megsokszorozódik. Lehet, ami nekem megoldható, a másik testvérnél lehetetlen, vagy ami nekem okoz nehézséget, ott tud segíteni a másik. Elfogadó és befogadó közösségben

átélhetjük, hogy a problémákkal nem vagyunk egyedül, megoszthatóvá válik a teher. „Egymás terhét hordozzátok” és „egymást különbnek tartsátok” mondja az Írás.

Közösségben fejlődik a szociális érzékenységünk is. Közösségben látom meg a másik ember erősségét, gyengeségét, terhét, problémáját, de ugyanúgy a kivételes, értékes voltát is. Szabad segítenünk egymásnak és meg kell tanulnunk a szeretetet, segítséget el is fogadni. Lehet adni és kapni. Például szeretetet, figyelmet, tanácsot, - mindkettővel gazdagodunk.

A testvéri közösségben elfogyasztott teának, kávénak, süteménynek is más az íze. Az asztali közösség is mélyíti, szorosabbá teszi a szeretet-elfogadás kötelékét.

A jelenlegi vírushelyzetben még nagyobb szükségünk van egymás támogatására, szeretetére és gondoskodására. Adja az Úr, hogy ne zárkózzunk el egymás elől! Hálás a szívem a lelki testvérekért, szolgálatokért, amikkel Isten körbevesz bennünket. Használjuk ki az Úrtól kapott időt és lehetőségeket.

„Senkinek semmivel ne tartozzatok, hanem csak azzal, hogy egymást szeressétek.” Róma13,8

GONDOLATÉBRESZTŐ

Dr. Szabó Katalin
főmuzeológus

Semmelweis Orvostörténeti Múzeum

Arte et marte dimicandum

A magyar rendek 1825. november 3-án a pozsonyi országgyűlésen határozták el a Magyar Tudományos Akadémia létrehozását. Közismert a hozzá fűződő történet, ami szerint gróf Széchenyi István ekkor ajánlotta fel birtokainak egy évi jövedelmét a Tudós Társaság megalapításának céljaira. Az Akadémia fontos, de nem egyetlen motorja a magyar tudományos életnek, ugyanakkor a folytonosság fenntartója és szimbóluma is egyben. Megalapításakor magában foglalta a megelőző korok igyekezetét és kijelölte a magyar tudományos élet irányvonalát. Talán ennek a folytonosságnak a kifejezésére született meg 1996-ban, a Magyar Tudósok Világtalálkozóján a gondolat, hogy az Akadémia alapításának időpontját a Magyar Tudomány Napjaként ünnepeljük minden év novemberében.

Könnyű volna most ennek az ünnepnek kapcsán elsorolni, hogy milyen kitűnő tudósokat, gondolkodókat adott a kálvinizmus a magyar tudománynak, hol és hogyan forogtak tudósaink haszonnal a világban, öregbítvén a magyar tudomány hírnevét, mit tett a magyar protestantizmus az oktatás megújításáért. Nehezebb, de ugyanakkor sürgetőbb kérdés az, vajon mit tud tenni ma az egyház ebben a kérdésben, van-e az arte et marte dimicandumnak mai értelmezési lehetősége számunkra?

(Az arte et marte dimicandum latin kifejezés értelme: tudománnyal és fegyverrel kell harcolni. Ez volt Bethlen Gábor (1580-1629) fejedelem címeres levelének jelmondata, mellyel Erdély és kapcsolt részeinek prédikátorait nemesi címmel ruházta fel. 1786-ban II. József, a kalapos király ezt a rendeletet megsemmisítette, de mivel nem volt megkoronázva, rendeletei is érvénytelenek. Így akár érvényes lehet a bethleni arte et marte is.)

Az első kérdés nyilván az, hogy ellentétben áll-e a hit a tudománnyal. Bonyolult fejtegetések helyett érdemes talán Makkai Sándor letisztult és közérthető gondolatait idézni ebben a tárgyban. Szerinte „a hit egyetlen ponton sincs arra kényszerülve, hogy az értelem által föltárt tényeket vagy következményeket eltagadja, megvesse, kikerülje, vagy éppen kárhóztassa. A hit számára az értelem egész világa elfogadható, ha hitben van elég erő és benső igazság arra, hogy az értelem egész világát körül tudja ölelni és annak örökkévaló jelentést és értéket tud adni a maga élményének tartalmából.” A tudományos felfedezések

Isten teremtett világának megismeréséről szólnak. Ma, amikor örvendetiesen növekszik az egyházi oktatási intézmények száma és a lelkészeknek lehetőségük van arra, hogy akár az állami iskolákban is hitoktatást tartsanak, eséllyel taníthatjuk gyermekeinket az erős hittel értett tudományosságra, mert mint tudjuk, a nemzet ereje a „kiművelt emberfők sokaságában rejlik”.

Bethlen jelmondata szerint nemcsak tudománnyal, de fegyverrel is kell harcolni. Ezt jeleníti meg az adománylevel címere is, melyen kék pajzsban gomolygó felhőkből kiemelkedő, jobbra tekintő fél oroszlán baljával az oltárról a bibliát veszi el, jobb kezébe pedig kardot nyújt az első lábai felé leszálló angyal. Ha ma még nem is kell szó szerint és valóságosan kardot ragadnunk nekünk keresztényeknek, azért érdemes felvértezni magunkat mindazzal a lelki páncéllal, amihez a hit hozzájuttat minket és érdemes mindezekkel a jövő generációit is megerősíteni.

Valamint nem utolsó sorban itt van a harc kérdése. Első pillanatban megmosolyogtató, hiszen itt a világ nyugati felén már egy ideje „ki van törve a világbéke”. Azonban ha a dolgok mélyére tekintünk nagyon komoly ellenfelekkel áll szemben a kereszténység és itt most nem is a külvilágból érkező lélekromboló impulzusokra gondolok. Elég, ha magunkat vesszük görcső alá: az egykedvűség, a tunyaság, a nemtörődömség, és még sorolhatnám, mind olyan tulajdonságok, amiben magamra ismerek – rések a hit pajzsán. Lélekben erős ember, lélekben erős közösség tud szembeszállni a világból érkező kihívásokkal!

Sípos Ete Álmos még 2010-ben írt cikket *Miért hagyják el ma emberek az egyházat?* címmel a parokia.hu oldalán. Ő éppen az elszíntelenedő lelki életben látta az egyik okát annak, hogy az emberek egy része eltávolodik az egyháztól. „Egyháztagjaink, és sajnos lelkészeink nagy része már nem tudja megmondani, hogy mitől vagyunk mi reformátusok, milyen a református lelki élet, milyen az egészséges református kegyesség... A lelkileg „színtelen” keresztyénség halálra van ítélve!” Pedig mi arra születünk, hogy éljünk!

Református Élet

Kiadja a Szerbiai Református Keresztyén Egyház
Főszerkesztő: Halász Béla lelkipásztor – püspök, Hertelendyfalva
Trg Vojvodjanske Brigade 2., 26000 Pancsova-Vojlovica
Szerkesztették: Halász Dániel és Halász-Sándor Gyöngyvér
e-mail: reformatuselet@gmail.com, Tel.: 022 /506-508

Lektor: Sándor Panna

Számítógépes szerkesztés: Lukács Attila

Minden megjelent írásért a szerző vállalja a felelősséget.

Lapzárta minden hónap 15-én.

Az írások rövidítési és szerkesztési jogát fenntartjuk.

Nyomtatva: Forum-Újvidék

Megjelenik 820 példányban
